

Myśli o języku, nauce i wartościach

Seria druga

Profesorowi
Jackowi Juliuszowi Jadackiemu
w siedemdziesiątą rocznicę urodzin

pod redakcją Anny Brożek, Alicji Chybińskiej,
Mariusza Grygiańca, Marcina Tkaczyka

Warszawa 2016

Publikacja wydana dzięki wsparciu Uniwersytetu Warszawskiego
i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Indeks sporządziła: Anna Brożek

Projekt okładki: Jarosław Zuzga , Studio Graficzne Semper®

Skład: Karolina Wróbel, Studio Graficzne Semper®

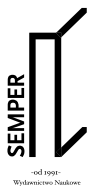
Na okładce wykorzystano fragment autolitografii Teodora Grotta przedstawiającej wnętrze Kościoła Mariackiego w Krakowie (1911, własność prywatna).

Zdjęcie Profesora Jacka Jadackiego na s. 2 - autoportret.

© Copyright by Wydawnictwo Naukowe Semper®, Warszawa 2016

© All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of the publishers, Wydawnictwo Naukowe Semper®

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk, odtwarzanie lub przetwarzanie fragmentów tej książki w mediach każdego rodzaju wymaga pisemnego zezwolenia Wydawnictwa Naukowego Semper®

ISBN: 978-83-7507-203-7

Redakcja i Studio Graficzne:

ul. Mariensztat 8

00-302 Warszawa

tel./fax: 22 538 92 03

e-mail: redakcja@semper.pl

Dział handlowy i księgarnia firmowa:

ul. Bednarska 20A

00-321 Warszawa

tel./fax: 22 828 49 73

e-mail: handlowy@semper.pl

www.semper.pl

Printed in Poland

SPIS TREŚCI

LISTY GRATULACYJNE

Komitet Nauk Filozoficznych (Piotr Gutowski)	I
Polskie Towarzystwo Filozoficzne (Władysław Stróżewski)	III
Towarzystwo Naukowe Warszawskie (Janusz Lipkowski & Leszek Zasztowt)	IV
Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego (Mieszko Tałasiewicz)	V
Andrzej Eliasz.	VI
Wojciech Maciejewski	VII
Antoni Bazyli Stępień.	VIII
Іван Вакарчук	IX
Piotr Wierzbicki.	X
Przedmowa	17
Foreword	24
Bibliografia Jacka Juliusza Jadackiego za lata 2006-2016	31

TEKSTY MISTRZÓW

Andrzej Bogusławski O niekoherencji koreferencjalnej rekurencji <i>wie, że</i>	45
Witold Marciszewski Jak filozofia analityczna łączy jasność i głębię dzięki więzi z nauką i analizie logicznej pojęć.	48
Bogusław Wolniewicz Varia.	79

CZEŚĆ PIERWSZA. LOGIKA, SEMIOTYKA I METAFIZYKA

Andrzej Biłat Czy świat realny na pewno istnieje? O pewnym użyciu metod formalnych w filozofii czasu	91
Janusz Czelakowski Garść uwag o metodach nieskończonościowych w matematyce	107
Magdalena Danielewiczowa Semiologia Ferdynanda de Saussure'a w świetle <i>Kursu językoznawstwa ogólnego</i> i odnalezionych manuskryptów	139
Mariusz Grygianiec Criteria of Personal Identity: Reasons Why There Might Not Be Any	150
Aleksandra Horecka Kilka uwag o zdaniach z wyrażeniami „taki, że <i>p</i> ” oraz „tak, że <i>p</i> ”.	167
Stepan Ivanyk Waltera Auerbacha krytyczna analiza pojęcia obiektywu.	176
Adam Jonkisz O nazwach. Uwagi na marginesie prac prof. J.J. Jadackiego	185
Piotr Kulicki Dlaczego buduję formalne modele?	195
Roman Murawski Benedykt Bornstein i jego wizja matematyki i logiki.	203

Joanna Odrowąż-Sypniewska To, co powiedziane. Jak odróżnić kłamstwo od wprowadzenia w błąd	212
Jacek Pańniczek Predykcja gramatyczna a predykcja logiczna	229
Peter Simons Semantics for Grown-Ups	239
Kordula Świętorzecka, Marek Porwolik O pewnym przesądzie dotyczącym uniwersaliów. Uwagi do sformalizowanego przez Bolesława Sobocińskiego argumentu na rzecz tezy o nieistnieniu powszechników, podanego przez Stanisława Leśniewskiego	252
Mieszko Tałasiewicz Spór o sens orzeczenia	264
Marcin Tkaczyk Czy istnieje paradoks Gödla?	274
Krzysztof Wójtowicz Czym są niestandardowe modele obliczeń?	285
Urszula Wybraniec-Skardowska Logiczna koncepcja języka wobec założeń egzystencjalnych	299
Marta Zaręba O koncepcji postanowień jako sądów o przyszłym działaniu.	314
Berislav Žarnić Ontology of Sentential Moods	323

CZEŚĆ DRUGA. EPISTEMOLOGIA I METODOLOGIA

Marcin Będkowski Kazimierza Ajdukiewicza metoda parafraz.	343
Anna Brożek Jak uprawiać filozofię.	364
Arkadiusz Gut Językowe i kulturowe uwarunkowania myślenia o umyśle, relacji umysł-ciało i atrybucji stanów mentalnych	380
Stanisław Janeczek Lumière naturelle jako bon sens w ujęciu Kartezjusza. Między racjonalizmem a intuicjonizmem	395
Anna Jedynek Teoria podwójnego procesu: dychotomia, ciągłość czy integracja?	409
Marek Lechniak Zmiana pojęciowa	424
Volodymyr Melnyk The Anthropological Discourse of Scientific Cognition	431
Katarzyna Paprzycka O zaniechaniach i o Kotarbińskiego stosunku sprawstwa	438
Piotr Rudkouski Wyjaśnianie jako rozumowanie redukcyjno-regresywne. Przyczynek do analizy	447
Wojciech Suchoń W sprawie klasyfikacji rozumowań	451
Tadeusz Szubka Filozofia bez teorii?	463
Monika Walczak Pojęcie, koncepcja, teoria. Rozgraniczenia terminologiczne	477
Renata Wieczorek O charakterze i wartości poznania intuicyjnego.	484
Maciej Witek Jak polemizować z relatywizmem kulturowym. O dwóch strategiach antyrelatywistycznych.	495
Anna Wójtowicz Dwie koncepcje racjonalności: koherencyjna i korespondencyjna	506

Renata Ziemińska Izydory Dąbskiej badania nad sceptycyzmem	520
Urszula M. Żgleń Doniosłość jako kryterium wartościowania w metodologii nauk humanistycznych (rozważania prowadzone z odniesieniem do koncepcji Tadeusza Czeżowskiego)	531

CZĘŚĆ TRZECIA. AKSJOLOGIA I TEODYCEA

Jerzy Bobryk O specyfice kultury i przeszkodach w jej poznawaniu	551
Andrzej Bronk Świecki humanizm jako alternatywa światopoglądu religijnego (w nawiązaniu do poglądów Philipa Kitchera)	563
Dobrochna Dembińska-Siury Bóg i Człowiek. Na marginesie lektury <i>Praw</i> Platona	577
Stanisław Dąbek Nowa metodologia, nowe spojrzenie na <i>Litanie Ostrobramskie</i> Stanisława Moniuszki	587
Kazimierz Jodkowski Dyskordyzm przerywany	592
Ryszard Kleszcz Uwagi o racjonalności przekonań religijnych	605
Łukasz Kowalik Niektóre narzędzia logicznej teorii wyobraźni	627
Jan Krokos W poszukiwaniu wartości	640
Iwona Lorenc O współczesnych relacjach między sztuką i teorią sztuki	648
Dariusz Łukasiewicz O teizmie i Bożej prostocie w filozofii Jacka Jadackiego	656
Barbara A. Markiewicz O filozoficznej konkurencji i przyjaźni	668
Adam Nowaczyk Czy wiara może być racjonalna?	674
Віктор Петрушенко Східноєвропейська філософська традиція та нові ракурси антропологічної проблематики	677
Andrzej Szostek Czy polskie prawo gwarantuje klauzulę sumienia lekarzy? Przyczynek do dyskusji	694
Dalius Viliūnas Kobiety-filozofowie w Wilnie pierwszej połowy XIX wieku. Materiały i hipotezy wstępne	707
Paweł Więckowski Szczęście i Dobro	719
Jacek Wojtysiak Jacek Juliusz Jadacki wobec teizmu	751
Mariya Zubrytska Ontological Metaphors in Taras Shevchenko's Poetry	758

PARTYTURY

Stanisław Moryto Mazurek	767
Tadeusz Trojanowski Mazurek	769

INDEKS NAZWISK	774
--------------------------	-----